

14. Про захист персональних даних: Закон України від 01 червня 2010 року № 2297-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2297-17#Text> (дата доступу: 15.10.2023).

15. Проект Закону України «Про захист персональних даних» від 25 жовтня 2022 року № 8153. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=75101 (дата доступу: 15.10.2023).

16. Регламент європейського парламенту і ради (ЄС) 2016/679 від 27 квітня 2016 року про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16#top (дата доступу: 15.10.2023).

17. Пішта В. І. Законодавчий аналіз захисту медичної інформації у зв'язку з використанням цифрових технологій. *Scientific Research and Innovation: Proceedings of the 2nd International Scientific and Practical Internet Conference*, April 3–4, 2023. FOP Marenichenko V.V. Dnipro, Ukraine. P. 312–314.

Information about the authors:

Pishta Vadym Ivanovych,

PhD in Law, Lecturer at the Department of Administrative, Financial and Information Law, SE “Uzhhorod National University”

14, Universytetska, Uzhhorod, 88000, Ukraine

ORCID:0000-0003-2769-7189

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-369-9-17>

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ: ДОСВІД КРАЇН – ЧЛЕНІВ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Шевчук О.

Цифровізація процесу публічного управління як і інших сфер суспільного життя зараз є глобальним світовим трендом. В Україні на загальнодержавному рівні також є розуміння необхідності розвитку цифрової економіки та суспільства а також важливої ролі

цифрових технологій, як одного з ключових драйверів сталого розвитку процесу публічного управління.

У 2015 році вперше було розраховано Індекс цифрової економіки та суспільства (*Digital Economy and Society Index (DESI)*) щоб визначити пріоритетні сфери інвестування для створення цифрових ринків і допомогти країнам ЄС у покращенні цифрової продуктивності. [2].

Як зазначає Дж. Дуччі (*Ducci G., Materassi L., Solito L.(2020)*) він складається з п'яти підіндексів, які охоплюють 37 показників, що вимірюють розвиток:

- інфраструктури для підключення до високошвидкісного Інтернету (connectivity);
- розвитку людського капіталу (Human Capital);
- використання Інтернету громадянами (Citizen use);
- інтеграція цифрових технологій у бізнес-процеси (Digital Technology Integration);
- охоплення цифрових технологій у державному секторі (Digital Public Services).

Зміни, оцінені за допомогою субіндексів, не відіграють однакової ролі у досягненні цифрової продуктивності та вимірюються з урахуванням вагових коефіцієнтів кожного індексу в термінах абсолютних показників та швидкості їх зміни [3, с. 1065].

Таким чином, за допомогою цих субіндексів для кожної країни було обрано чотири групи країн ЄС. Згідно з індексом DESI, Данія, Фінляндія, Швеція та Нідерланди належать до групи країн з найбільш швидкозростаючою цифровою економікою в ЄС, а Румунія, Болгарія, Греція та Італія належать до групи з нижчими оцінками. Відповідно до Індeksu цифрової економіки та суспільства за 2020 рік, заснованого на даних за 2019 рік, Фінляндія, Швеція, Данія та Нідерланди мають найрозвиненіші цифрові економіки ЄС, за ними йдуть Мальта, Ірландія та Естонія. Найнижчий цей показник у Болгарії, Греції, Румунії та Італії. Аналіз даних показує, що хоча європейські країни займають вищу позицію в аналогічних рейтингах у світі, вони поступаються Японії, Південній Кореї та США [4, с. 710].

З першою цифровізацією, тобто впровадженням цифрових технологій, суспільство зіткнулося понад 50 років тому, коли компанією ІВМ були анонсовані перші комп'ютери, що справляються із завданнями виробництва. Далі були представлені персональні комп'ютери, що дозволяють оцифровувати завдання у

сфері державного управління. Вони повинні були підвищити ефективність у роботі компаній та збільшити швидкість переробки інформації. Нині ж люди активно користуються останнім словом прогресу – автоматизацією систем робочих операцій, яка вплинула як на ефективність і точність виконання управлінських завдань, а й у швидкість реалізації усіх процесів. Цифровізація на всьому проміжку її розвитку – це впровадження технологій у роботу економічних суб'єктів з метою підвищення якості роботи у тій чи іншій сфері діяльності.

Трохи інший процес – автоматизація. Він являє собою низку процедур, призначених для зміни робочих операцій через впровадження технологій, що дозволяють здійснювати управління інформацією, даними та ресурсами через комп'ютери та різні програмні забезпечення. В даному випадку мета, на думку Карте Т. (*Carte T. A., Dharmasiri A., Perera T. (2011)*) мінімізація або повне виключення участі людини в робочих процесах з направленням на покращення якості та стабільності виконання тих чи інших операцій, адже автоматизовані процеси мають меншу ймовірність помилок і недоліків, ніж процеси, що виконуються в ручному режимі. Крім цього, автоматизація дозволяє зменшити ризики отримання травм на небезпечному здоров'ю людини виробництві завдяки використанню віддалених механічних систем, що працюють на передовому програмному забезпеченні [5, с. 302]. Оптимізація ж включає у собі поняття цифровізації, адже спрямована на максимізацію характеристик та співвідношень, які є більш вигідними у певних умовах. Вона прагне зменшення витрат і збільшення продуктивності, що цілком забезпечується при цифровізації економічних процесів [6, с. 177].

Зовсім інше поняття «інтернет речей» (*«internet of things»*), воно є глобальною мережею пристроїв, підключених до інтернету, які взаємодіють один з одним через вбудовані технології передачі даних. Важлива особливість: всі вони зазвичай підключені до центрів, які здійснюють аналіз, управління та контроль інформації. Ці технології створені для об'єднання реальних об'єктів у віртуальні системи. Прикладами можуть бути «розумні» будинки, віддалено керовані автомобілі, лічильники тощо. Основна ідея, на думку Н. Бертович (*Dukić D., Dukić G., Bertović N. (2017)*) об'єднати в одну мережу якнайбільше речей та отримати зручну керовану систему. Інтернет речей умовно вважатимуться одним із інструментів автоматизації життя суспільства. Тепер перейдемо до поняття цифрової

трансформації. Її важко визначити однозначно, адже для різних компаній у різних сферах економіки вона передбачає сукупність абсолютно різних методів і рішень [7, с. 530].

Проте, поєднуючи всі сфери впливу цифрової трансформації та її методи, можна спробувати сформулювати таке визначення: цифрова трансформація – це впровадження інноваційних технологій у процеси публічного управління, що передбачає фундаментальні зміни у частині технічної організації, та у підходах до управління, комунікацій, та корпоративної культури загалом.

Варто звернути увагу на особливості цифрової трансформації:

1. Зміни відбуваються у всіх поточних практиках прийняття рішень у галузі публічного управління (все виробляється або досвідченим фахівцем, або системами, що виключають людину з процесу).

2. Відбуваються активні зміни у моделях державного управління, сучасні технології у сумі з усіма змінами до підходів ведення управлінських процесів.

3. Забезпечення максимальної технологічності в управлінських процесах. Нові моделі, призначені для аналізу даних, дозволяють персоналізувати їх, збільшити швидкість обробки, знизити вартість трудових процесів, звівши їх до обробки вже структурованої інформації.

4. Активна увага до клієнтів як важлива частина процесу. При цифровізації запитів клієнта необхідно аналізувати їх та намагатися максимізувати ефективність результатів.

5. Використання комплексних стратегій. Оцифрування одного бізнес-процесу або використання лише однієї технології не призводить ні до чого хорошого. Комплексний підхід – єдиний грамотний підхід реалізації цифрової трансформації.

6. Інформаційні технології використовуються у всіх операціях, причому варто звертати увагу не тільки на внутрішні зміни, а й на взаємодії з оточенням, партнерами, замовниками та державою [8, с. 320].

Характер змін, пов'язаних з переходом до цифрових технологій, дозволяє говорити про виникнення нової цифрової епохи у державному управлінні як нової концепції управління. Швидкий розвиток цифрових технологій і, як наслідок, становлення цифрового суспільства спричинило виникнення концепції «електронного уряду». З цього розпочався перехід від окремих процедур автоматизації рутинних завдань до процесів комплексної оптимізації

діяльності апарату державного регулювання та її вдосконалення на основі використання нових технологій. Державним та муніципальним, на думку Матерассі (*Materassi L. (2016)*) органам належить здійснити перехід до нової інформаційної ери, що вимагатиме від них змінити систему взаємовідносин населенням, бізнесом, державними установами [9, с. 87].

Очевидно, що розвиток інформаційного суспільства стимулює організації до реалізації у своїй діяльності концепції «електронного уряду» [10, с. 405] з метою:

- надання послуг населенню та бізнесу із застосуванням Інтернету;
- розширення можливостей здобуття освіти;
- формування процесів взаємодії з населенням;
- розвитку економіки та ін. [10, с. 406].

Впровадження електронного уряду спрямоване на вдосконалення роботи органів державної та муніципальної влади, зростання якості надання державних та муніципальних послуг, що надаються населенню та бізнесу, зниження інформаційних витрат держави, населення та бізнесу та ін. Одна з цілей впровадження цифрових технологій до державного управління спрямовано підвищення результативності державного управління та місцевого самоврядування з допомогою поширення сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. Це вимагатиме реінжинірингу процесів на всіх рівнях управління та перехід від відомчої орієнтації у діяльності держави до орієнтації на потреби громадян [11].

На нашу думку, актуальними проблемами застосування цифрових технологій у системі державного управління нині є:

- незбалансованість розподілу державних повноважень, проблеми формування організаційної структури державних органів та характер взаємодії взаємодій між структурними елементами;
- недостатня ефективність видатків бюджету на утримання державного апарату та виконання функцій;
- недостатній рівень продуктивності праці органів виконавчої влади;
- низький рівень цифрової компетентності державних службовців.

Досвід використання цифрових технологій показує, що цифрові переклади та угоди дешевші за аналогові, як у паперовому форматі, так і в очному режимі. Однак цього ефекту можна досягти лише коли цифровим стає весь процес керування. Тому цифровізація

державного апарату має здійснюватися за всіма напрямками діяльності, особливо у сфері забезпечення належного управління. Успішна реалізація можлива лише у разі повного охоплення всіх рівнів та напрямів цифровою трансформацією [12, с. 180].

Основним для успішної цифровізації є перепроєктування всіх управлінських процесів від відмови від традиційних «паперових» документів та безпосередньої взаємодії «людини і представника держави».

Цифрова трансформація публічного управління є не просто процедурою впровадження автоматизації процесів при здійсненні державних функцій, впровадження та використання тих чи інших сучасних інформаційно-комунікаційних технологій з метою забезпечення діяльності державних органів. Цифрова трансформація, на думку Ф. Амсарі (*Husin, L. H., Pratama, H. M., Prasetyo, W., Hendra, D., Manan, W. B., Amsari, F., & Amsari, F. (2021)*), спрямована на якісну зміну самого змісту державного управління як загалом, так і окремих процесів, стадій управлінського циклу, що в кінцевому підсумку має на меті зростання якості державного управління, гарантій обґрунтованості державних рішень, підвищення результативності та ефективності діяльності органів державної влади [13, с. 59].

Таким чином, основні завдання цифровізації публічного управління сформульовані в такий спосіб:

1) створення єдиних інформаційно-довідкових служб, єдиних регіональних та загальнонаціональних реєстрів;

2) створення центрів соціального доступу до інформації;

3) формування єдиної системи інформаційно-довідкової підтримки взаємодії громадян із державними органами;

4) удосконалення системи підготовки фахівців, які мають відповідну кваліфікацію у сфері цифровізації, інформатики, документознавства, лінгвістики, інформаційного права та інформаційної безпеки, інтелектуальної власності та службової етики;

5) навчання людей навичкам грамотного використання інформаційної техніки, організація відкритих всім бажаючих комп'ютерних курсів у центрах зайнятості, навчальних закладах, будинках культури та бібліотеках.

Зазначені заходи, безсумнівно, зроблять процес управління більш гнучким, раціональним, ефективнішим і відповідальним.

У сучасних умовах соціально-економічні процеси постійно прискорюються, і встежити за світом, що швидко розвивається, стає все складніше. Пандемія COVID-19, військова агресія російської федерації, війна в Ізраїлі прискорила цифровий розвиток економічних відносин приблизно на 5–10 років, що свідчить про глобальність змін, з якими нам усім довелось зіткнутися у 2024 році.

Якщо подивитися на цифрову трансформацію з боку держави як соціального інституту, що організує гідне проживання населення на певній території та має певні властивості для здійснення влади в межах своєї легітимності, то виходить, що кардинальні зміни в системі управління процесами не обійдуть і його. Економічне зростання безпосередньо пов'язане з якісними та сучасними методами державного управління на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях. Тому раціональне управління державними інституціями та їх злагоджена взаємодія безпосередньо впливають на рівень соціально-економічного розвитку України. Світ у цілому досяг тієї стадії розвитку, коли потрібно створення автоматизованих систем управління даними, кількість яких постійно зростає навіть зараз.

Яскравим прикладом є цифровий застосунок «Дія», який з'явився в Україні три роки тому. Додаток заховав у цифровізацію мільйони українців, а тепер і весь світ. «Дія» – це автоматизована послуга без офіційної особи, де банківський рахунок відкривається за 5 хвилин, а документи завжди присутні на смартфоні. Ми вже звикли, що найпопулярніші державні послуги надаються за кілька кліків, без черг і хабарів. Україна розпочала свій цифровий шлях лише три роки тому і за цей період успішно пройшла 20-річний шлях трансформації деяких країн.

Сьогодні «Дія» – це додаток, яким користуються 18,7 мільйона українців, який революціонує сприйняття взаємодії між державою та її громадянами. За 3 роки було впроваджено 14 цифрових документів і понад 25 сервісів у додатку. Найпопулярнішими є цифрові документи. Україна стала першою країною у світі, де цифровий паспорт такий же дійсний, як паперовий або пластиковий. Всього в «Дія» українці використовували в додатках 4,7 млн. посвідчень особи, 12,2 млн. за-кордонних паспортів і 6,6 млн. водійських прав [14].

Країна стала четвертою країною в Європі, яка має цифрові водійські права. Водії можуть сплатити штраф або поділитися автомобілем із родичем чи другом у кілька кліків, щоб техпаспорт

з'явився в «Дія». За час роботи в «Дії» було сплачено понад 400 мільйонів гривень штрафів [16].

Однією з найпопулярніших послуг для підприємців є реєстрація ФОП та ТОВ на порталі Дія. Це найшвидша реєстрація бізнесу в світі. За 10 хвилин зі своїм цифровим паспортом та підписом «Дія» ви можете стати підприємцем – відкрити ФОП, не виходячи з дому. В автоматичному режимі – реєстрація програми займає всього 2 секунди. Ця послуга досі вражає людей в Україні та за кордоном. За весь час роботи сервісу АвтоФОП українці відкрили через Дію понад 260 тисяч ФОПів. [16].

Як зазначає Михайло Федоров міністр цифрової трансформації України: «...Ми змінили уявлення про виплати від держави, коли запустили «Підтримку». Подібних послуг для державних виплат немає в жодній країні світу, тому повністю розробили власне рішення. За пів року трансформували та значно розширили цю послугу...» [14] Таким чином, найближчим часом головним трендом розвитку системи державного управління буде саме створення умов для технологічного прориву та прискорення процесів цифровізації всієї країни. Державі доводиться підлаштовуватися під вимоги громадян, які хочуть взаємодіяти з державними органами безпосередньо, як із онлайн-магазинами та банківськими організаціями [17, с. 140].

У зв'язку з цим доводиться скорочувати дистанцію між громадянами та державою та розвиватися у напрямку відносин, побудованих на моделях G2C (державна та громадянин), G2G (державна та держава), G2B (державна та бізнес), G2E (державна та її працівники) та C2G (громадянин та держава) – саме ці елементи становлять комплексне поняття «цифрова держава».

Ці моделі передбачають повну трансформацію у взаємовідносинах вищеперелічених суб'єктів взаємодії та переведення відносин між ними в цифрове середовище з практично миттєвим зворотним зв'язком та прозорими методами вирішення завдань. передбачає як формування середовища взаємодії всіх верств населення з державою через електронні послуги, а й створення умов самовдосконалення державного апарату, як цільної екосистеми, що включає у собі безліч інститутів, які обмінюються між собою інформацією з допомогою єдиних серверів і здійснюють координоване управління за допомогою нових інструментів, таких як блокчейн, штучний інтелект, хмарні сховища даних та інтернет речей – це все дозволяє створити умови для скорочення часу для виконання рутинних завдань та скоротить витрати, що припадають

на забезпечення державного апарату. Ми спостерігаємо, як в Україні вже створюється держава майбутнього – багатофункціональні центри (ЦНАПи) вже є у кожному регіоні країни та дозволяють отримувати величезний перелік державних послуг у режимі «одного вікна». Центр надання адміністративних послуг є сполучною ланкою між цифровим урядом та населенням.

З аналізу публікацій з даного питання очевидний висновок, що повну цифрову платформу слід розуміти не як систему бізнес-аналізу, а як інтелектуальну структурну одиницю, функцією якої є управління кожним учасником механізму або елементами. Тому мережева модель управління має багато переваг щодо скорочення ієрархічних рівнів системи управління та підвищення швидкості всіх процесів. Цифрова модель державного управління має адаптуватися до вимог конкретного періоду розвитку інформаційного суспільства.

Зі структурної точки зору цифрова модель державного управління включає дві взаємопов'язані та незалежні підсистеми: внутрішню державну інформаційну інфраструктуру та зовнішню інформацію.

Вважаємо, що складовими елементами структури моделі цифрового публічного управління є:

- складові елементи системи публічного управління цифровою економікою (законодавство, органи влади їх компетенція, уповноважені структурні підрозділи);

- функції, принципи та завдання органів державної влади у реалізації механізмів публічного управління;

- складові елементи цифрової інфраструктури країни;

- індикатори розвитку цифрової економіки.

Розглядаючи цифрову модель державного управління як сучасну форму державного управління, важливо бачити її основне призначення – забезпечити доступ до повного обсягу державної інформації. Це, у свою чергу, стимулює розвиток сфери послуг шляхом впровадження в цивільний обіг нової суспільно значущої інформації.

Висновки і перспективи подальших розвідок. На даному етапі Україна тільки почала свою цифрову трансформацію відповідно до вимог цифрової економіки, і більшість регіонів вже наблизилися до світових цифрових стандартів управління. Тому безсумнівно, що в рамках цифровізації та цифрової трансформації необхідно розробити комплексну модель державного управління.

Вагомі підтверджені результати на основі позитивного досвіду за кордоном можуть проілюструвати доцільність впровадження в

Україні нової моделі публічного цифрового менеджменту, яка враховуватиме всі виклики цифрової економіки та завдання її розвитку. Актуальною видається також цифрова комунікаційна та управлінська платформа, яка працює в умовах національної економіки.

Фундаментальною проблемою для подальших досліджень може бути те, що центральний орган влади нової моделі не зможе впоратися з усіма питаннями, пов'язаними з прийняттям рішень, які виникають у результаті впровадження цієї моделі. Водночас існує висока ймовірність дефіциту професійних менеджерів з професійними функціями сучасних менеджерів.

Для досягнення цілей цифрової трансформації публічного управління необхідними є:

1. Організація постійного процесу цифрового реінжинірингу системи державного управління, структури та повноважень органів виконавчої влади як на загальнодержавному, так і на регіональному рівнях.

2. Відмова від типових стандартів та вимог до інформаційних систем управління.

3. Перехід до централізації витрат на цифрову трансформацію управління.

4. Формування нормативно-правової бази державних інформаційних систем.

5. Забезпечення взаємозв'язку та взаємодії існуючих та створюваних ІТ-рішень у рамках загальної архітектури цифровізації державного сектору.

SUMMARY

The paper proves that digitalisation is one of the key megatrends of social development today, which affects all spheres of public life. Digital technologies have penetrated into the everyday life of modern people, exist in various forms of professional activity and leisure, and are an important part of communication, cognition and social interaction. It is established that, in general, micro-level digitalisation is the process of introducing digital technologies, tools and platforms into the activities of business entities, including private organisations. The author proves that digitalisation is a process of improving procedures, mechanisms and methods of activity through the introduction of information and communication technologies into activities and communication.

The author concludes that at this stage, Ukraine has only just begun its digital transformation in line with the requirements of the digital economy, and most regions have already approached the global digital governance standards. Therefore, it is undoubtedly necessary to develop a comprehensive model of public administration as part of digitalisation and digital transformation.

Significant confirmed results based on positive experience abroad can illustrate the feasibility of introducing a new model of public digital management in Ukraine that will take into account all the challenges of the digital economy and the tasks of its development. A digital communication and management platform that works in the context of the national economy also seems relevant.

To achieve the goals of the digital transformation of public administration, it is necessary to: organise a permanent process of digital reengineering of the public administration system, the structure and powers of executive authorities at both the national and regional levels, abandon standard standards and requirements for management information systems, move to centralisation of costs for digital transformation of management, form a regulatory framework for state information systems, ensure interconnection and interaction of existing and newly created.

Key words: digitalisation, public administration, information and communication tools, digital technologies, e-government system.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кіпішинова О., Сметаніна Л. Цифровізація управління персоналом в органах державної влади. Актуальні проблеми державної служби. 2021. № 3 (84). С. 202–205.

2. Software for evaluating the effectiveness of professional performance of federal government employees in the United States. URL: <https://www.opm.gov/services-for-agencies/technology-systems/usaperformance>

3. Ducci G., Materassi L., Solito L. Re-Connecting Scholars' Voices: An Historical Review of Public Communication in Italy and New Challenges in the Open Government Framework. *Partecipazione e conflitto*. 2020. Vol. 3. Is. 2. P. 1062–1084. DOI: 10.1285/i20356609v13i2p1062.

4. Brunetti F., Matt D.T., Bonfanti A., De Longhi A., Pedrini G., Orzes G. Digital Transformation Challenges: Strategies Emerging from a

Multi-Stakeholder Approach. The TQM Journal. 2020. Vol. 32. Is. 4. P. 697–724. DOI: 10.1108/TQM-12-2019-0309.

5. Carte T.A., Dharmasiri A., Perera T. Building IT Capabilities: Learning by Doing. Information Technology for Development. 2011. Vol. 17. Is. 4. P. 289–305. DOI: <https://doi.org/10.1080/02681102.2011.604083>.

6. Manoharan A.P., McQuiston J. Technology and Pedagogy: Information Technology Competencies in Public Administration and Public Policy Programs. Journal of Public Affairs Education. 2016. Vol. 22. Is. 2. P. 175–186. DOI: <https://doi.org/10.1080/15236803.2016.12002239>.

7. Dukić D., Dukić G., Bertović N. Public Administration Employees' Readiness and Acceptance of E-Government: Findings from a Croatian Survey. Information Development. 2017. Vol. 33. Is. 5. P. 525–539. DOI: <https://doi.org/10.1177/0266666916671773>.

8. Ducci G., Lovari A., D'Ambrosi L. “Fra schermi e schermaglie. Le sfide del visual nello storytelling istituzionale, H-ermes. Journal of communication. 2019. № 15. P. 313–352.

9. Materassi L. Intermediari e pratiche di disintermediazione. Nuove tecnologie e social media nei Comuni toscani. Problemi dell'informazione. 2016. № 1. P. 87–112.

10. Solito L. Comunicazione istituzionale e società digitale. Un nuovo ruolo per i comunicatori pubblici. Comunicazione Politica. 2018. № 3. P. 393–412.

11. Васильєва Н. Досвід Естонії у наданні електронних послуг населенню. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2013. № 11. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=650>.

12. Андрєєва О. Європейські перспективи розбудови електронного уряду. Політичний менеджмент. 2013. № 1–2. С. 179–186.

13. Husin, L. H., Pratama, H. M., Prasetyo, W., Hendra, D., Manan, W. B., Amsari, F., & Amsari, F. (2021). Malpraktik dan korupsi pemilu di Indonesia: Analisis terhadap proses penghitungan dan rekapitulasi pada pemilu 2019. *Integritas: Jurnal Antikorupsi*, 7(1), 57–11. <https://doi.org/10.32697/integritas.v7i1.720>

14. Дії 3 роки. Як Україна отримала місце у світовій історії цифровізації? URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/02/14/697034/>

15. Пилаєва В.М. Правові засади реалізації електронного врядування в країнах Європейського Союзу. Вісник Харківського

національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «ПРАВО». 2019. № 28. С. 82–89.

16. Цифровізація: переваги та шляхи подолання викликів. Разумков центр. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/tsyfrovizatsiia-perevagyta-shliakhy-podolannia-vyklykiv>.

17. Разумей Г.Ю., Разумей М.М. Діджиталізація публічного управління як складник цифрової трансформації України. Публічне управління та митне адміністрування. 2020. № 2(25). С. 139–145.

Information about the author:

Shevchuk Oksana,

PhD in Law, Senior Lecturer at the Department of Constitutional,
Administrative and Financial Law of the Faculty of Law,

West Ukrainian National University,

11, Lvivska St, Ternopil, 46009, Ukraine

ORCID:0000-0001-6453-355X

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-369-9-18>

ЦИФРОВІ ТРЕНДИ ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ПРОЦЕДУРИ

Соловйова О.

Зараз ми живемо у світі, який дуже швидко змінюється та стає складнішим. Безперечно XXI століття запам'ятається науково-технічним прогресом, який не спиняє своєї швидкості, а тільки набирає обертів. Ми навіть не можемо уявити, як буде виглядати світ через десять-двадцять років. 3D-друк, open source, Інтернет речей, Blockchain, штучний інтелект, доповнена реальність, це лише частина технологій, які стали доступними в цьому столітті.

Поштовхом для нових винаходів та досліджень стало відкриття в минулому столітті комп'ютеру та Інтернету. Ці інструменти дозволили впроваджувати інновації з постійно зростаючою швидкістю. Сьогодні без комп'ютерної техніки важко уявити життєдіяльність сучасної людини, а мережа Інтернет не тільки джерело великої кількості інформації, але й спосіб зв'язку й взаємодії.